

By mleko było bardziej dostępne

INFORMACJA PRASOWA

Według badań koordynowanych w naszym województwie przez Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach, 20 proc. młodzieży szkolnej w województwie śląskim nigdy nie zjada śniadania idąc do szkoły. Tymczasem z programu dopłat do spożycia mleka w szkołach korzysta niewiele samorządów.

Według badań z 2005 r., koordynowanych w naszym województwie przez Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach, 20 proc. młodzieży szkolnej w województwie śląskim nigdy nie zjada śniadania idąc do szkoły, a 8,7 proc. zjada pierwszy posiłek najwyżej 1-2 razy w tygodniu szkolnym. Natomiast 3,7 proc. uczniów nie zjada także obiadu, a 5,5 proc. spożywa ten posiłek tylko 1-2 razy w dni powszednie.

– Dysponując informacjami z badań oraz przeprowadzonej analizy realizacji programu nie możemy pozostawać bezczynni. Niedożywienie to bardzo niebezpieczna sytuacja dla rozwijających się młodych organizmów i może skutkować wzrostem zachorowań i hospitalizacji zarówno obecnie jak i w wieku dojrzałym – mówi Ryszard Majer, dyrektor Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego. – Jak najszybciej powinny na szerszą skalę zacząć działać programy wspierające żywienie w ogóle, i co również jest ważne, prawidłowe żywienie dzieci i młodzieży. Programy realizowane przez agendy rządowe, jak i samorządy terytorialne już są, ale często trafiają na liczne bariery – dodaje dyrektor Majer.

Obecnie w Śląskim Centrum Zdrowia Publicznego w Katowicach trwają prace zmierzające do przygotowania programu upowszechniającego zdrowe odżywianie a w szczególności spożywanie mleka w szkołach. Program będzie realizowany pod patronatem Artura Warzochoy, I Wicewojewody Śląskiego i we współpracy m.in z Agencją Rynku Rolnego oraz Kuratorium Oświaty.

Akcja mleczna w Częstochowie

W ramach działań na rzecz promocji zdrowia, we współpracy z katowickim oddziałem Agencji Rynku Rolnego, Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego badało realizację programu dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych oraz przeszkody na jakie natrafiają szkoły i samorządy w prowadzeniu tej akcji. Analizą objęto powiaty okręgu częstochowskiego: częstochowski, kłobucki, lubliniecki, myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowę.

Jak wynika z analizy Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego, szklanka mleka w szkole jest bardziej dostępna dla dzieci mieszkających na terenach zurbanizowanych, na terenach wiejskich o to znacznie trudniej. W stolicy regionu - Częstochowie w akcji uczestniczy 12 placówek, w tym 9 szkół podstawowych i 3 gimnazja. Z kolei w powiecie ziemskim częstochowskim program realizuje 6 na 16 gmin, najaktywniej akcję realizują gminy: Dąbrowa Zielona (akcję rozpoczęto dwa lata temu, mleko w szkole piło ostatnio 376 z 496 uczniów) i Kłomnice (program rozpoczęto w lutym 2005 r., z 1613 korzystało w ostatnim roku szkolnym 1179 dzieci) oraz Przyrów (ok. 80 proc. dzieci objęto akcją); akcja jest też prowadzona w różnym natężeniu w gminach Poczesna, Rędziny i Blachownia. W powiecie lublinieckim również w zróżnicowanej skali, program realizowany jest w 4 z 8 gmin: Boronów; Herby; Woźniki; Pawonków. W powiecie myszkowskim akcją zainteresowano się w 2 z 5 gmin: Poraj (działa tu "Fundacja Poraj") oraz Myszków. Żadna placówka szkolna w 9 gminach powiatu kłobuckiego nie uczestniczy w programie.

Problemy w realizacji programu

Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego interesowało się problemami na jakie natykają uczestnicy akcji. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, wśród przeszkód szkoły często wymieniają brak odpowiednich warunków do przechowywania mleka, co powoduje dodatkowe koszty bo zmusza do codziennego transportu. Część placówek zamawia mleko UHT, które nie musi być przechowywane w lodówkach, jednak ma mniej wartości odżywczych w stosunku do mleka pasteryzowanego.

Sygnalizowany jest też prozaiczny problem ze sprzątaniem zużytych kartoników czy kubków. Do tego dochodzi brak zainteresowania pić mleka samych dzieci, które wolą inne napoje zwłaszcza w okresie letnim. Kłopotliwa dla szkół jest też konieczność ewidencjonowania każdego wypitego kubka mleka. Tego problemu nie mają przedszkola – tu są intendenci, którzy w ramach swoich obowiązków służbowych prowadzą ewidencję.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że wsparcie programu przez samorząd lokalny jest decydujące o jego sukcesie. Jednak część gmin nie decyduje się, by wspierać program finansowo. Panuje przekonanie, że kanapka jest i konkretniejsza i skuteczniejsza. W konsekwencji, gdy mleko nie jest bezpłatne, niezamożnych rodziców nie stać na partycypowanie w kosztach ok. 10 zł miesięcznie.

- Z danych Instytutu Żywności i Żywienia wynika tymczasem, że dzienne spożycie mleka i jego przetworów dla dzieci w wieku do 12 lat powinno wynosić ok. 900 ml dziennie, a dla młodzieży w wieku od 13 do 20 lat ok. 1100 ml, a dla osób dorosłych ok. 900 ml – wyjaśnia Ryszard Majer. – Tymczasem średnie spożycie mleka w Polsce wynosi obecnie ok. 650 ml dziennie. W sumie zaspokajamy zaledwie 54-59 proc. dziennego zapotrzebowania organizmu na wapń. Mleko i jego przetwory dostarczają jednak nie tylko wapnia, są źródłem białka oraz witamin z grupy B. Niski poziom wapnia i witaminy D w diecie człowieka jest w naszych warunkach klimatycznych jednym z głównych czynników występowania ryzyka osteoporozy. Tym ważniejsze jest prowadzenie podobnych programów – dodaje dyrektor ŚCZP.

Unijny program dopłat mlecznych

Od 1 września 2004 w Polsce realizowany jest przez Agencję Rynku Rolnego unijny program dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych. W ramach tego programu Agencja udziela dopłat zatwierdzonym przez oddziały terenowe ARR wnioskodawcom, którzy w

czasie roku szkolnego, tj. od września do czerwca (z wyłączeniem ferii i wakacji), organizują dostawy mleka i przetworów mlecznych do przedszkoli i szkół (z wyłączeniem szkół wyższych). Dzięki akcji każde dziecko uczęszczające do placówki oświatowej może otrzymać codziennie 0,25 l mleka lub przetworu mlecznego po obniżonych cenach.

Więcej informacji: Robert Grzesiński, Dział Organizacji i Współpracy z Nadzorem Merytorycznym w Ochronie Zdrowia ŚCZP (tel. 253-04-26, wew. 125, 132)

ŚCZP Katowice, 30 sierpnia 2006 r.

Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego

Ul. Dworcowa 17, 40-012 Katowice

Tel. centrali (32) 253-04-26 do 28, Fax 253-04-27; E-mail: prasa@sczp.gov.pl

(Informacja Prasowa Nr 9/2006)